

سنی من سئون کیمی

سئچیلمیش باياتی لار

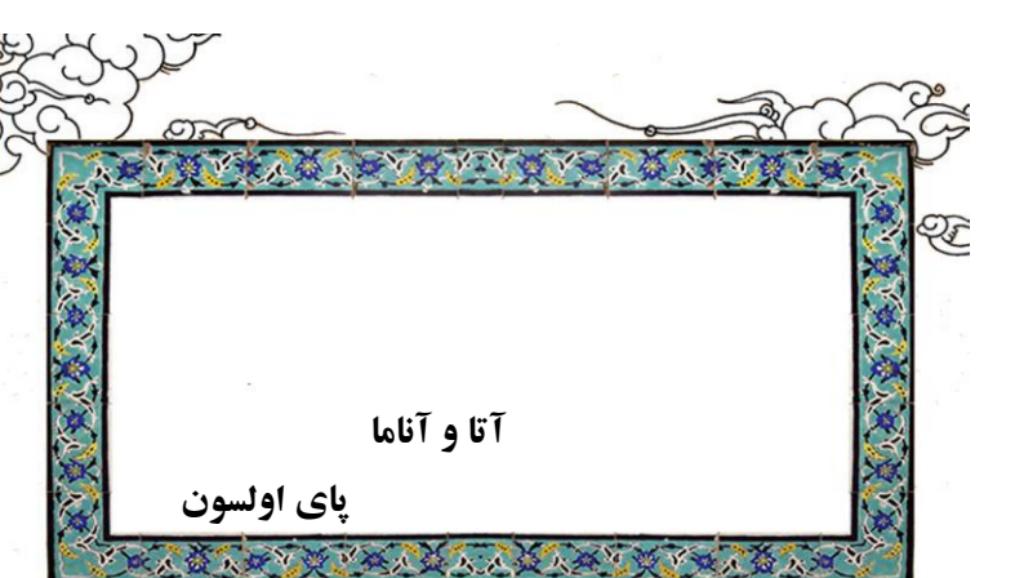
احمد صمدپور

حاضر لایان: بهرام سورگون

حق چاپ و نشر محفوظ است

- سفی من سئون کیمی
- سئچیلیمیش بایاتی لار
- احمد صمدپور
- حاضیرلا یان: بهرام سورگون
- ناشر: نباتی
- گرافیست: آتابای
- تایپ و اندیت: پریسا داداش پور
- تیراژ: ۱۰۰
- قطع: جیلیک
- یاپیم تاریخی: یاز ۱۳۹۲
- صفحه: ۳۲
- قیمت: ۱۵۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۹۲-۴۸-۲
- مرکز فروش: تبریز- مایین سه راه طالقانی و تربیت -
- مجتمع تجاري استاد شهریار زیرزمین - پلاک ۴۷ - تلفن: ۰۵۵۴۷۵۱۰
- مرکز پخش ادبیات: بناب، برج بلور، ۰۹۳۸۴۲۳۶۶۷۷

آتا و آناما

پای اویسون

باياتی نه دن دانیشیر

تورک و اوزلليکله آذربایجان ادبیاتینین ان درین و آدلین شعر قالب‌لرینی نین بیری باياتی دير. بو دؤرد مصراج‌لیق و يئددی هیجالی ادبی قالیبی نئچه باخیمدان آراشدیراندا دئمک اولار: مضمون، باخیمیندان باياتی لار فلسفی، تاریخی، دینی، اخلاقی و توپلومسال بیر مفاهیم دن دیرله‌نرک، ملي سیتملر و استشمارلارдан، وطن پرولیک دن، معنوی دونیالارдан و بوتون انسانلارین اوپیننده يئر سالان نوستالژیک بیر فضالار ائله حسرت‌لردن سئوگى ائله حایاتا و... يه خاطیر سؤز آچیب و آغیر دردله او زونتولردن تاریخ بوبو دیلدن - دیله گزیب او رکدن - او ریه يول سالیب و مقدس بیر کلام کیمی تورک دیلی نین و آذربایجان ادبیاتینین شفاهی گنجینه‌سینه، دیر با غیشلاياراتق هر عصرین اوز انسانلارین ایچریسیندە کی آجیلیق‌لار و دویغوسال يارالارا التیام و تریب و ائشیدنلری قوجا ننه‌لرله دده‌لرین گۆزلرینه كۈلگە سالان كدرلرده، دوداغلاریندان باياتی لار سؤيلەنن چاغلار، اويدوروب، دوشونجه و فيکره دالدیریب دير.

«عزيزيم»له باشلاندان قاليب دولغون و سايسىز دوشونجه و گؤزللىكىلرە مالىك اولاراق، چال - چاغىرلاردا، توى تؤرنلىرىنده، ياس مجلسىسىن لرىنده، مختلف مراسىملىردى، يالنيزلىق لارلا يېغىناتق لاردا، ائل - اوبالاردا، هامى لارين آراسىندا، اوزانلارين قوپوز لاريندا، اوخوناراق، بوتون ائشىدىن لرىن بير عزيز كيمى ائشىدىجى قرار وئرىب و بو يوجه انسانى خطاب لارلا بوتون روحlarدا صىقل وئرىب و ايلاھى ارتباط قوياراق اونلارى اۆز جذبه سىنده او دلايىب و كول ائدىب دىر. اتىمولۇزى دىد گاهىندان باياتى مختلف باخىش لارا صاحب اولاراق، بئلە دئىيرلر گويا بو قاليب اوغوز خانىن نوهسى نىن «بايات خانىن» آدىنا عايد اولوب، خصوصىت لە بايات ائلى نىن دىلىيندە دوغولان شعر قالىبى دىر و كاشغرلى شيخ محمود ديوان اللغات كتابىندا بايات كلمه سىن بير «توتىم» و مقدس نشان ساياراتق، پروفسور دميرچى زادە و پروفسور تهماسب آذربايجانىن آدلىن فولكولور چولارى كاشغرلى محمودون بو ايدعا سينا امضاء آتىب لار و بئلە لىكىلە باياتى لار بير موقدس كؤكە باغلى اولاراق پورچومسوز و پىلتە سىز بير فالنامە ساياقت عموم آراسىندا ايشلەنېلىر.

خصوصىتله آذربایجان دىلىيندە باياتى آدى ائلە سىسىھەن قالىب، باشقۇ مىللەتلىرىن آراسىندا، دىيگر آدلارا مالىك اولوب، باتى لهجه-لىرىنده، اورنكىلە عثمانى (ايستانبول) توركىجەسىنده: مانى (mani)، عراق توركىجەسىنده: توركو (türkü)، قىرقىز و قازاخ توکىجەسىنده: قاييماؤلنك (qayim ölənq) و آىتىسپا (aytispa)، اۆزبەك توركىجەسىنده: آشولە (əşüllə)، كرييم توركىجەسىنده: چىنق (cing) و... آدلانىبدىر.

اۇلچۇ و قالىب باخىمېندان نىچەكى بو سۆزۈن باشلانىشىندا قىساجا دانىشمىشىق ھەر باياتى دؤرد مصراع دان دوزەلەرك اونون بىرنجى، ايكىنجى و دئوردونجو مصراع لارى روباعى كىمى مقفۇ اولمالى دىر. بو قافىھەلىرىن چوخۇ جىناس صنعتىنە - شاعيرىن اختيارى يىلا- باغلى اولور. و اولچۇ اوسلوبوبىلا بىر ھىجايى شعر اولاراق اونون ھە مىصرىي يىددى هىجادان تبىيت ئىتمەلى دىر.

بوتونلوكلە باياتى يىا وئرىلن تعرىف، تدقىقات و آراشدىرماڭارا دالدالاناراق، اۆزلىكىلە دئمەلىيىك فكىر و دوشونجە اوخونوب، دوشونلوب و يازىلماقلًا حايات سوروب و خالق ايچىرە اۆزۈنە يئر آچار و بو اورتادا اسکى كولتور و فيكىر تمدونلىرىنдин فايдалانان و دىرلەنن

گون سؤزون داشييان اثرلر، هر عصرин اوز نسلينه ياخين اولاراق چوخ اورهيه ياتيب و تاثير باغيشلار. بو ايشارتلرى دوشونرك «يالنيزجا باياتى اوركدن - اورهيه شيفاهى سؤيلهنهن قالىب دير و يئنى دن يازىب - ياراتماق اولماز» سؤزوندن، كئچمهلى بيك و بو عصرин اوز باياتىلارين يارتمالىييق، نهدن كى هر زامانين اوز فيكيرى، دردى، عنعنهسى و اوز سؤزو واردىر و دىل و ادبىات، خزىنهسى يئنى سؤز اينجهلرينه هر قالىب ده و سبك ده و يول - يئندىمده بىنمهلى دير. بو اساس اوسته بويون گنج شاعيرلر نو و بديعى ادبى فضالار ياراتماق ھوسىلە قلم الله آليبلار و تورك ادب دونياسىندا اوز اثرلرين يايماغا چالىشىرلار، كى الينيزده اولان سئچىلىميش باياتىلار احمد صمدپور بىنابىن قارا چىبيق كندىنده ياشاييان جاوان شاعيره اختصاصا عايد اولولاراق اونون لكتىسىز دويغوسوندان جوشوب، داشىبىدир، كى تعالى تانرى دان آيدىن گلچىلرى بو احساسلى سؤز صاحبىينه دىلە يېرىك.

سايغىلا: غلامرضا امام عليزاده (امامى) بناب

عزيزىيم بئل باغلاما
كمر آل، بئل باغلاما
دويونونو اوژون آج
نامرده بئل باغلاما

عزيزىيم آتما منى
بوراخما، آتما منى
نامرد سۈزۈنە اوپىما
آپارىب ساتما منى

عزيزىيم اوياندىم
گئجه ياتدىم، اوياندىم
آيرىلىغىن اودوندا
او يانمادى، من ياندىم

عزيزيم گؤزه گلر
نظره، گؤزه گلر
بير گون خوش ياشاسادا
او گونو گؤزه گلر

عزيزيم آيرى دولان
قوشا يوخ، آيرى دولان
نقدر مرد ياشايير
نامرددن آيرى دولان

عزيزيم ياد ائلى لر
اوزگەلر، ياد ائلى لر
سنى من سئون كيمى
سئومزلر ياد ائلى لر

عزيزىم ازلىندن
ايلكىندن، ازلىندن
بىلسەيدىم وفاسىزسان
سئومزدىم ازلىندن

عزيزىم قوردا وئرمىز
چاققلا، قوردا وئرمىز
قوچ چوبان، ايگىد اوغلان
سورونو قوردا وئرمىز

عزيزىم بو داغلارا
بو ائلدن، بو داغلار
اورىييمىن دردىينى
آپاردىم بو داغلارا

عزيزىم آچان يئرى
باغلايان، آچان يئرى
قلينج آچا بىلمەدى
شىريين دىل آچان يئرى

عزيزىم ايشى دوشىر
دولانار، ايشى دوشىر
تىزه قاپىنىن بير گون
كؤھنه يە ايشى دوشىر

عزيزىم پايلامازلار
بۈلمىزلىر، پايلامازلار
گئت ايش اوئىرن، پول قازان
موفتە پول پايلامازلار

عزيزيم امه يىيندن
ايшиيندن، امه يىيندن
دؤولتلى پول قازانار
كاسىبىن امه يىيندن

عزيزيم اوزون آغلا
سيزلايىب اوزون آغلا
بىر عؤمور من آغلاديم
من گولوم، اوزون آغلا

عزيزيم آغلاماقدان
سيزلايىب آغلاماقدان
اولموشام ائل غمكشى
يارالار باغلاماقدان

عزيزيم سولان گوله
سارالىب سولان گوله
بولبول چاره تاپماير
هر نهدن اولان گوله

عزيزيم ياغيش ياغير
قار تؤكور، ياغيش ياغير
اوزومه باخان دئير:
آغلامير، ياغيش ياغير

عزيزيم آيريلىغى
بىرلىبى، آيريلىغى
بىلمىرم كيم سالىبدى
آرايا آيريلىغى

من عاشيغام اوچماغا
قاناد چالىب اوچماغا
او خوكامانا چكىن
پيشمان اولدوم اوچماغا

عزيزىيم سندن سارى
درد گلر سندن سارى
فرهادام داغ ياريرام
بيلمه دين سندن سارى

عزيزىيم آياقلارا
الله، آياقلارا
نه باشينا آل بيرين
نه سال سن آياقلارا

من آشيق غمه دونيا
دؤزموشم غمه دونيا
وارليغيم بو اوركدى
وئرمىشىم سنه دونيا

عزيزىم داغا سارى
مئه دوشىر داغا سارى
چوبان قىزىن گۈرمە يە
سوروندوم داغا سارى

عزيزىم يارا باغلار
دستماللا يارا باغلار
نامىرىدىن طعنەسىيندىن
كۈنلۈمىدە يارا باغلار

من آشىق گئجه سازى
كۈكلەم گئجه سازى
باخىن من آيرىليقدان
چالارام نئجه سازى

عزيزيم گوللر آچار
غىنچەلر، گوللر آچار
خزانىن اولوموندىن
ياز اوЛАР، گوللر آچار

عزيزيم ال چاتمازا
اوچدو قوش ال چاتمازا
آياغى كاش چاتاردى
آدامىن ال چاتمازا

عزیزیم بایاتی یاز
قوشما یوخ، بایاتی یاز
دؤرد دنه مصرع یاراد
بیر دنه بایاتی یاز

عزیزیم ناچارام
باغلی قاپی آچارام
محبتین اولماسا
باش گؤتوروب قاچارام

عزیزیم گونده هارای
کؤلگه ده، گونده هارای
غوربتدن، آیریلیقдан
چکیرم گونده هارای

عزيزىيم جان وئرم
يولوندا قان وئرم
او قدر عزيزىن كى
جانى قوربان وئرم

گئجهلر غمىسىز اولماز
كدرلى، غمىسىز اولماز
ياردان آيرىلان عاشيق
گئجهسى غمىسىز اولماز

عزيزىييم دره يه
چوخورلارا، دره يه
منىم گؤز ياشىيم كىمى
سوزور زينه دره يه

عزيزيم آغاج آلتى
كؤلگەدир آغاج آلتى
ايستى ده ايشلهينده
دينجلilik، آغاج آلتى

عزيزيم قارا بولود
آغ بولود، قارا بولود
نه سوزور گۈز ياشينى،
نه گئدير قارا بولود

عزيزيم ديل ياراسى
دوداق يوخ، ديل ياراسى
خنجر ياراسى گئدير
گئتمەيير ديل ياراسى

عزيزيم خالا منى
توش وئرمه خالا منى
نه سن گۈزۈمە ساتاش
نه ده اووخالا منى

عزيزيم آياغينا
الينه، آياغينا
دوروم، دئىيرلر: گىدىر،
سيرماشيم آياغينا

عزيزيم آراليدا
ياخيندا، آراليدا
ياخيندان اوخون آتىر
گۈزلەيىر آراليدا

عزيزيم رويا ميزدا
خيالدا، رويا ميزدا
بير گون چئوري له بيلر
دوغر يا، رويا ميزدا

عزيزيم بوش اولوبدو
دولو يوخ، بوش اولوبدو
دونيانين غم، كدرى
بيز لره توش اولوبدو

عزيزيم بيله جك دير
آنلايب، بيله جك دير
آتادان قالان سؤزو
اوغول لار بيله جك دير

عزيزىيم اوzac اوLar
ياخىن يوخ، اوzac اوLar
سنە چاتان يوللارىم
اسكىلمىز، اوzac اوLar

عزيزىيم بار گتىرىپ
آلمايلا نار گتىرىپ
آتالار اكن آغاچ
بو ايل نوبار گتىرىپ

عزيزىيم دوز دانىشار
دوز دئير، دوز دانىشار
مرد اوغول آسيلىسادا
يالان يوخ، دوز دانىشار

عزيزىيم بىلن اولماز
آنلايان، بىلن اولماز
من آيرىلسام ائلىمدن
دردىمى بىلن اولماز

عزيزىييم يازانا
قلم آليب يازانا
دردىمى آپارaram
اؤز يازىمى يازانا

عزيزىييم داغلارا
مئه سورونوب داغلارا
باغبانى اولن گوندن
خزان گلىب باغلارا

عزيزىيەم باشىنى
اوجا قالدىر باشىنى
اوغلوون سرباز گئدىرسە
گتىر پايلا آشىنى

عزيزىيەم يازينا
باخ بو ايلين يازينا
دنىزدە عاشيق اولوب
سودا اوzen قازينا

عزيزىيەم بارا باخ
آغا جداكى نارا باخ
گؤزونە اوزرلىك سال
سونرا چئورىل يارا باخ

عزيزييم باهانى
أوجوزلونو، باهانى
نامردلر پيشهسي دير
أوجوز ساتار باهانى

گول اكميشم گولданا
بزك وئره گولданا
عؤمره آز اولان گولون
دردى قالار گولданا

عزيزييم قالانديم
تايالانديم، قالانديم
روزگار نامرد اولدو
جوانليقدا تالانديم

عازىزىيىم سۈزۈمۈ
ائشىت دئىيىم سۈزۈمۈ
بىر گون يارى گۈرمەسىم
چىخاردارسان گۈزۈمۈ

عازىزىيىم يارالى
خنجرىلە يارالى
بىر عۇمۇردو فلکىدىن
منىيىم كۈنلۈم يارالى

عازىزىيىم آرالى
يارالىيندىن يارالى
اودا بى وفا چىخدى
اولدو اورك يارالى

عزيزيم داشان يئرده
سو گلر آشان يئرده
اولومو باسديرارسيز
قويدوغو نيشان يئرده

عزيزيم گؤلونه
سو آخر اييل گؤلونه
بو اييل ياغيش ياغارسا
دورنا كؤچر گؤلونه

عزيزيم اينانا
اينانمايا، اينانا
يالاني ائيله دى كى
هامى اوナ اينانا

عزيزىيم لالهسى
بىتىب چمن لالهسى
اوشاغى آغلار قويار
آناسى نين نالهسى

عزيزىيم ائللر كىمى
اوبالار سئللر كىمى
قارىشسان ائله قارىش
پريشان تئللر كىمى

عزيزىيم گولو دردى
دن - دن ائيلەدى سردى
يىغىلىب داغيداللار
نامىدلر بىرجە مردى

عزيزىييم باخمامدى
گئرى دؤنوب، باخمامدى
محبتن چايلارى
بيزه سارى آخمامدى

عزيزيم غم الييندن
أولمرم غم الييندن
چوروموش آجاج كيمى
چورودوم غم الييندن

عزيزىييم آرايا
اورتالىغا، آرايا
خنجر آليب اليينه
نه دوشموسن آرايا

عزيزيم وورا بيلر
گؤزلهير، وورا بيلر
ياد وورمايان سيلهنى
دوست ياخشى وورا بيلر

عزيزيم داش اوره يه
كسه يه، داش اوره يه
بيلسه يديم، باغلاما زديم
كؤنلومو داش اوره يه

عزيزيم سون باياتى
ازلدن سون باياتى
يازديم ائللر شاد اولا
منده بئش اون باياتى